

C300 – WON23

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

29 juni 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WONEN, STEDELIJK BELEID, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Erik Tack tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de evaluatie van het gevoerde stedenbeleid	1
Vraag om uitleg van mevrouw Els Robeyns tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het strategisch beleidsplan socia-lehuisvestingsmaatschappijen	6
Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de huisvesting van buitenlandse werknemers en seizoensarbeiders in de agrarische sector	8

Voorzitter: de heer Jan Penris

Vraag om uitleg van de heer Erik Tack tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de evaluatie van het gevoerde stedenbeleid

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil een vraag stellen over het gevoerde stedenbeleid. We kunnen de fundamentele vraag stellen of de gelden voor het stedenbeleid wel op de meest optimale manier worden besteed en de resultaten van de investering gemeten worden. Ik wil dat duidelijk maken aan de hand van een concreet voorbeeld, mijn eigen stad Ronse.

Ronse geniet niet van het manna van het gewestelijk stedenbeleid. Toch kan Ronse terecht een stad worden genoemd en wordt ze geconfronteerd met alle facetten van een bijna grootstedelijke problematiek. Ik zal dat proberen duidelijk te maken aan de hand van een aantal cijfers.

Al jaren wordt Ronse de koningin van de Vlaamse Ardennen genoemd. Jammer genoeg is het ook al sinds vele jaren de armste gemeente van Oost-Vlaanderen. Dat was niet altijd zo. Enkele decennia geleden was Ronse een van de rijkste steden van Vlaanderen en zelfs van België. Die rijkdom werd opgebouwd door een florierende textielindustrie, die Ronse tot een van de belangrijkste centra in België en zelfs tot het tweede centrum in Vlaanderen maakte, na Gent. In het begin van de twintigste eeuw nam het bevolkingsaantal aanzienlijk toe, omwille van een gebrek aan arbeidskrachten.

In tegenstelling tot bijvoorbeeld een stad als Izegem, die bijna volledig van de schoenindustrie leefde, maar na de teloorgang van deze industrie niet met een belangrijke werkloosheid werd geconfronteerd, was dat voor Ronse wel het geval. Bovendien kreeg Ronse in 1963 een bijzonder cadeau, namelijk een bijzonder taalstatuut, waardoor Ronse definitief in Vlaanderen werd ingedeeld, maar wel faciliteiten aan de Franstaligen moest toekennen. Dat was een tegemoetkoming aan de Franstalige bourgeoisie. Waar

indertijd het Frans de taal was van de zagezegd beter bemiddelden, is dat nu niet meer zo. Het Frans is al lang de taal van een groot deel van de werklozen en van de immigranten uit Wallonië.

Het bijzonder taalstatuut heeft ervoor gezorgd dat Ronse in de jaren zeventig niet kon worden betrokken bij de fusie van gemeenten, waardoor het inwonersaantal stabiel bleef en zelfs daalde, maar waardoor Ronse ook niet het centrum van de streek werd. Terwijl de fusie ervoor zorgde dat randgemeenten steeds meer betrokken werden bij het centrum van de stad waarbij ze werden ingedeeld, was dat voor Ronse niet het geval. Naar het noorden en het zuiden is Ronse helemaal geen aantrekkingspool, omdat de taalgrens echt als een barrière fungeert.

De titel van armste gemeente van Oost-Vlaanderen heeft Ronse natuurlijk niet zomaar gekregen, maar op basis van een aantal cijfers: het gemiddelde inkomen, de toestand van de woningen, de leegstand, de werkloosheidscijfers en de daling van het bevolkingsaantal. Recent heeft een studie van de universiteit van Louvain-La-Neuve, in opdracht van het weekblad Knack, dat nog eens pijnlijk aan het licht gebracht. Na Antwerpen is Ronse blijkbaar de minst interessante plaats om te komen wonen.

Wat de werkloosheid betreft, heb ik een aantal cijfers gevonden op de website www.lokalestatistiek.be. Ik zal niet alle cijfers vermelden, maar de conclusie is dat de werkloosheid in Ronse in 2004 ongeveer 14 procent bedroeg. Voor vergelijkbare steden in de omgeving zijn de cijfers sterk verschillend: Oudenaarde 5,3 procent, Zottegem 5,2 procent en Geraardsbergen 7,7 procent. Dat betekent dat de werkloosheid in Ronse twee- tot driemaal hoger ligt dan in vergelijkbare gemeenten in de onmiddellijke omgeving. In 2004 lag het werkloosheidscijfer zelfs hoger dan de 13,6 procent in Gent.

In vergelijking met de 13 centrumsteden is het werkloosheidscijfer van Ronse van dezelfde orde als dat van Antwerpen, Genk en Gent, waar het werkloosheidscijfer respectievelijk 13,9, 13,9 en 12,6 procent is. Hoewel Ronse een kleine stad is, toont dat aan dat Ronse eigenlijk een grootstedelijke problematiek kent.

Ook voor het gemiddeld belastbaar inkomen heb ik een aantal cijfers opgezocht. We zien dat Ronse aan de staart bengelt van Oost-Vlaanderen. Het is de gemeente met het laagste gemiddelde inkomen van de provincie. Ook hier heb ik een vergelijking gemaakt met de centrumsteden. Op één centrumstad na, met name Oostende, staat Ronse helemaal laatste, nog lager dan Antwerpen en Gent.

Ik heb ook gekeken naar de evolutie van het belastbaar inkomen, want ook dat is belangrijk. We zien dat een aantal centrumsteden een inhaalbeweging doen of op zijn minst de evolutie van de index volgen. In vergelijking met de centrumsteden staat Ronse, wat de evolutie betreft, weer aan de staart en wordt enkel nog gevolgd door Genk en Oostende, die het tussen 1993 en 2003 een beetje slechter deden. De toename van het gemiddelde inkomen tussen 1993 en 2003 bedroeg 7 percent, maar de index van de consumptieprijzen is met 20 percent gestegen. Dat betekent dat het gemiddelde inkomen in de stad Ronse nog verder achteruit gaat en in reële cijfers met 10 percent is gedaald.

Wat huisvesting betreft zijn de cijfers nog belangrijker. In maart 2003 is er een onderzoek gebeurd door de cel Huisvesting van de afdeling ROHM Oost-Vlaanderen. Daarin staat dat – opgesplitst per bouwperiode – 21 percent van de woningen in Ronse voor 1919 werd gebouwd en ongeveer 29,4 in het interbellum. Er is met andere woorden een erg verouderd woningenpatrimonium. Voor Oost-Vlaanderen zijn die cijfers respectievelijk 16,8 percent en 16,7 percent en voor het Vlaamse Gewest 12,7 en 16,7 percent.

Bovendien bleek dat in 1991 26 percent van de woningen niet beschikte over het zogenaamd klein comfort. Ter vergelijking: voor Vlaanderen gaat het om 13 percent van de woningen – dat is de helft van Ronse – en voor Oost-Vlaanderen om 18 percent van de woningen. De stad Ronse bengelt ook hier aan de staart. Zelfs in Gent bedraagt het percentage maar 16 percent. De problematiek in Ronse is dus erger dan de grootstedelijke.

En dan zijn er de catastrofale leegstandscijfers. In 2002 stonden op een totaal van bijna 10.000 woningen, bijna 1149 woningen leeg, of 11,55 percent. De evolutie van de leegstand is nog erger: in 1961 bedroeg de leegstand 2,76 percent, in 1970 4,41 percent, in 1981 7,59 percent en in 2002 11,55 percent. Ik maak ook even een vergelijking in absolute cijfers. Voor Ronse gaat het om 1149 woningen, voor de stad

Antwerpen met ongeveer 14 keer meer inwoners, gaat het slechts om een paar duizend woningen.

Dan is er ook de immigratie. Vorig jaar werd in het kader van de opmaak van het minderhedenbeleidsplan door de integratieambtenaar van de stad Ronse een analyse gemaakt van de percentuele aanwezigheid van allochtonen in de stad. Ik heb de analyse dus niet gemaakt, de integratieambtenaar deed dat. Hij werkte op basis van een naamsvergelijking bij de cijfers die hem werden aangereikt door het bevolkingsregister. Ongetwijfeld was het een monnikenwerk om de namen allemaal te vergelijken. Uiteraard is dit geen wetenschappelijke benadering, maar toch biedt het resultaat een goed werkmodel waaruit de vertegenwoordiging van allochtonen in onze stad blijkt.

Algemeen wordt aangenomen dat binnen de groep allochtonen de kansarmoede groter is dan bij de autochtone bevolking. Ik meen dat daar geen discussie over bestaat. Het is dus duidelijk dat een hoog aandeel allochtonen in een gemeente het niveau van kansarmoede van een stad zal verhogen. In combinatie met alle andere factoren moeten we dit toch even in overweging nemen. Uit het onderzoek van de lokale integratieambtenaar blijkt dat 12,7 percent van de bevolking van Ronse bestaat uit allochtonen.

Hij maakte niet alleen een globale telling, maar deed ook een opsplitsing naar leeftijdscategorieën. Daaruit blijkt dat van de 0- tot 5-jarigen het aandeel van de allochtonen 24,6 percent bedraagt en van de 0- tot 25-jarigen 21,8 percent. Ik vond voor deze cijfers geen vergelijkingsmateriaal voor andere steden. Toch denk ik dat uit de percentuele aanwezigheid van allochtonen in Ronse blijkt dat de stad een heel sterke vertegenwoordiging van allochtonen heeft die wellicht vergelijkbaar is die van met die van Gent en Antwerpen.

Ik heb wel gegevens gevonden in de jongegezinnenindex. Ik heb de cijfers opgezocht voor 1992 en 2004 voor de 13 centrumsteden en ik heb gepoogd om dezelfde index te berekenen voor Ronse. Ronse staat ook hier weer aan de top. In 1992 bedroeg de jongegezinnenindex volgens mijn berekening 98,4 percent; dat is lager dan het Vlaamse gemiddelde. In 2004 bedroeg de index 106,5 percent; dat percentage is hoger dan dat van Leuven, Antwerpen en Gent.

In uw beleidsnota vond ik volgende passage: ‘Begin jaren negentig was de jongegezinnenindex voor de

centrumsteden duidelijk negatief. Ondertussen is deze index wel gestegen, wat erop wijst dat de steden aantrekkelijker worden voor jonge gezinnen. De aantrekkelijkheid van de steden voor jonge gezinnen is echter zeer verschillend. De grootsteden Gent en Antwerpen hebben alvast aan aantrekkelijkheid gewonnen. Dit heeft onder andere te maken met het aantal jonge gezinnen van allochtone afkomst.'

De cijfers die ik zelf heb berekend voor Ronse en de vergelijking die ik heb gemaakt tussen 1992 en 2004 mag ik dus correleren met de cijfers van de integratieambtenaar. Ook dit toont aan dat Ronse wordt geconfronteerd met een grootstedelijke problematiek.

Ik besluit met het onderwijs. In antwoord op een schriftelijke vraag van mevrouw Michiels gaf minister Vandembroucke de cijfers vrij over het aantal anderstalige kinderen in de Oost-Vlaamse scholen. Ook hieruit blijkt dat de stad Ronse naar verhouding, misschien na Gent, aan de top staat en in elk geval procentueel veel meer anderstalige kinderen opvangt dan de meeste andere Vlaamse steden.

Volgens deze cijfers bedraagt het percentage andersstaligen in het Nederlandstalig onderwijs in het basisonderwijs van Ronse 35,72 percent en in de eerste graad van het secundair onderwijs 28,88 percent. Voor Gent bedragen deze cijfers voor het Nederlandstalige onderwijs respectievelijk 35,79 percent en 19,39 percent. Het eerste percentage is vergelijkbaar met dat van Ronse, uit het tweede blijkt dat Ronse opnieuw slechter scoort.

Ronse was – als een schiereiland van Vlaanderen, want aan drie zijden omringd door Wallonië – enkele decennia geleden nog een van de rijkste steden van Vlaanderen, maar is er nooit in geslaagd om de teloorgang van de textielindustrie te counteren. Hoe goed de lokale bestuurders misschien – en ik benadruk dit woord – hun best hebben gedaan om het tij te doen keren, toch blijft Ronse dieper wegzinken in het moeras van de armoede.

Mijnheer de minister, 'gouverner, c'est prévoir'. We moeten vooruitzien. Op eigen kracht is Ronse niet in staat om deze zeer uitgebreide problematiek op te lossen. Dat blijkt onweerlegbaar uit de cijfers en uit de evolutie van de cijfers tijdens de laatste jaren. De negatieve evolutie van de cijfers in de tijd voorspelt weinig goeds voor de toekomst. Als hierop niet snel en adequaat wordt ingespeeld met hulp en steun van

bovenaf, dan is de toestand over 10 jaar wellicht nog erger.

Mijnheer de minister, ik richt me daarom tot u met de volgende vragen. Uit het feit dat ik over heel wat accuraat cijfermateriaal kan beschikken, kan afgeleid worden dat de monitoring van onze steden wel degelijk bestaat. De vraag is echter hoe de regering dagelijks omgaat met de gekende cijfers. Hebben de cijfers invloed op het stedenbeleid van de regering? Waren de cijfers u bekend? Gaat u ermee akkoord dat ook niet door u betoelaagde steden, zoals Ronse en misschien ook nog andere, dringend moeten worden betoelaagd in het kader van het stedenbeleid? Werd u in het verleden door het college van burgemeester en schepenen van Ronse of andere nog niet betoelaagde steden in verband met deze problemen gecontacteerd? Zo ja, op welke manier gebeurde dit? Was dit in een vrijblijvend schrijven of gesprek, of was het in de vorm van persoonlijke gesprekken met concrete afspraken? Wat hebt u tot nu toe ondernomen om Ronse en andere nog niet betoelaagde steden te ondersteunen om de verdere verarming tegen te gaan? Hebt u reeds overleg gepleegd met collegaministers in verband met tewerkstelling en onderwijs? Hebt u zich ter plaatse reeds van de toestand vergewist? Bent u bereid de toestand verder te onderzoeken en eventueel initiatieven te overwegen? Bent u bereid een bezoek aan Ronse te brengen om u ter plaatse van de toestand te vergewissen?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Tack, u hebt uw huiswerk in elk geval gemaakt. U hebt een analyse gegeven van uw thuishaven, Ronse, vanuit verschillende invalshoeken, meer bepaald met betrekking tot werkloosheid, huisvesting, wooncomfort, leegstand en inkomen. U schetst een beeld van een stad die inderdaad niet in de beste papieren zit. We houden daar ook rekening mee. Het Gemeentefonds is eigenlijk een solidariteitsfonds. Ronse krijgt in dat fonds veel meer dan een vergelijkbare stad van de orde grootte van Ronse. Ik kom uit Lanaken, waar bijna ook 25.000 mensen wonen. Eerlijk gezegd, schatte ik Ronse in mijn gedachten groter in qua inwonersaantal. U hebt zelf de reden gegeven hoe dat komt. Omdat Ronse een faciliteitengemeente is, was die niet betrokken bij de fusieoperatie van de jaren zeventig.

Ronse krijgt vandaag 6.563.319 euro in het Gemeentefonds. Dat is meer dan welke stad ook van verge-

lijkbare schaalgrootte. Dat heeft alles te maken met de kansarmoede die u in zijn veelzijdigheid hebt geschetst. Ik zal daar straks dieper op ingaan. Vanuit het FFEU (Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eénmalige Investeringsuitgaven) krijgt Ronse nog eens extra 2 miljoen euro om het stadsvernieuwingsproject 'De Kloef' mee te financieren. Er gaat dus geld vanuit Vlaanderen naar Ronse.

Het stedenbeleid is een horizontaal beleid en richt zich vooral naar dertien centrumsteden. De kleinste stad uit het Stedenfonds is Turnhout met 40.000 inwoners. Verhoudingsgewijs krijgen die niet meer. Het Stedenfonds wordt nogal eens gepercipieerd als 'extra'. Wat is er gebeurd toen dat fonds in 2001 is gecreëerd? Iedereen heeft op dat ogenblik hetzelfde of meer gekregen. In het algemeen kunnen we stellen dat iedereen erop vooruit is gegaan. Het waarborggedeelte van het vroegere SIF is voor Ronse inderdaad ook in het Gemeentefonds terechtgekomen. Ook het SIF-plus-gedeelte is naar het Gemeentefonds gegaan. In Turnhout bijvoorbeeld is het waarborggedeelte naar het Gemeentefonds gegaan en het SIF-plus-gedeelte naar het Stedenfonds. De indruk ontstaat dat het Stedenfonds eigenlijk een surplus is voor die steden. In de praktijk klopt dat echter niet omdat in het Stedenfonds het SIF-plus-gedeelte zit.

Uw stad wordt zeker door de Vlaamse Regering niet slecht bedeed als het gaat om middelen. De minister van Stedenbeleid beheert het Stedenfonds en het Stadsvernieuwingsfonds. Op korte termijn krijgt Ronse, zoals gezegd, 2 miljoen euro als een soort subsidie om het stadsvernieuwingsproject te realiseren. Op die manier wordt de stad weer een stuk aantrekkelijker. Naast de horizontale bevoegdheid zijn er natuurlijk ook de functioneel bevoegde ministers. Er is een minister van Werk en een van Welzijn. Ik zelf heb ook nog de portefeuille Huisvesting. We moeten allemaal onze verantwoordelijkheid opnemen.

We moeten ook niet het beeld ophangen dat het geluk van de mensen wordt bepaald door wat we hier in Brussel doen. Niemand gelooft dat trouwens. In de eerste plaats zijn het de mensen zelf die dit bepalen en ook de dynamiek die uitgaat van het gemeente- of stadsbestuur. Wij geven eigenlijk aanvullende financiering. De basis moet altijd worden gelegd door het lokale bestuur.

Uit een eerste zoektocht op het kabinet hebben we vanuit Ronse nooit een specifieke vraag gekregen voor iets extra of een werkbezoek. Als het college mij

zou uitnodigen, ben ik zeker bereid om een werkbezoek te brengen. Ik ben een minister die graag in dialoog treedt en graag en veel op het terrein aanwezig is. Op het eerste gezicht is er geen specifieke vraag vanuit Ronse terug te vinden op mijn kabinet. Mocht het college me vragen een werkbezoek te brengen, dan ga ik daar graag op in.

Het stedenbeleid van deze Vlaamse Regering is opgebouwd uit verschillende beleidsmaatregelen, die op de eerste plaats gericht zijn op een relatief beperkte groep van steden. Dit beleid kan echter niet los van zijn historische context worden bekeken. Het Stedenfonds werd opgericht naar aanleiding van de hervorming van het Vlaamse Gemeentefonds, via het decreet van 5 juli 2002. In dat Gemeentefonds werden de diverse vroegere financieringsfondsen samengebracht, waaronder ook het waarborggedeelte van het Sociaal Impulsfonds. Alle gemeenten ontvangen van het Gemeentefonds minstens de som van de aandelen van de vroegere fondsen, zoals het Gemeentefonds, het SIF en het Investeringsfonds.

Ronse was voor de periode 1999-2002 immers een SIF-plus-gemeente. Dat zijn steden met een hoge graad van kansarmoede. De SIF-plus-gemeenten waren de gemeenten waar de achterstellingsproblematiek het sterkst aanwezig en voelbaar was. In die context ontvingen zij extra middelen van de Vlaamse Regering. In concreto is het SIF-plus-gedeelte van Ronse vandaag dus inbegrepen in het in 2002 uitgebreide Gemeentefonds. De middelen zijn dus niet afgenomen. Het SIF-plus-gedeelte van de dertien centrumsteden is dan weer opgenomen in het Stedenfonds. Vandaag krijgt Ronse een aanvullende financiering van de Vlaamse overheid, via het Gemeentefonds, van 6.563.319 euro.

In 2002 bedroeg het totale SIF-gedeelte 2.287.418 euro. Zoals reeds aangegeven, worden deze middelen gewaarborgd in het vernieuwde Gemeentefonds. Bovendien zijn de gemeenten volstrekt vrij om de middelen van het Gemeentefonds te besteden hoe ze zelf wensen. Ze zijn daar autonoom in. Ze hoeven daar ook niet meer een hele papierberg voor in te vullen, zoals dat vroeger wel het geval was. In Antwerpen heeft dat geleid tot een surrealistische toestand: maatschappelijk werkers betoogden er tegen de afschaffing van al die plannen, die hun broodwinning waren. Dat wijst erop dat de kloof tussen de burger en de politiek veel kleiner is dan de kloof tussen de burger en bepaalde ambtenaren. Ronse moet daarvoor dus geen enkel plan indienen, en er zijn geen

bijzondere procedures verbonden aan de uitbetaling. De gemeenten kunnen de middelen gebruiken, hetzij om reguliere uitgaven te financieren, hetzij voor hun investeringsbeleid.

Ronse komt bovendien in aanmerking voor de subsidiëring van stadsvernieuwingsprojecten. Ik heb u daarnet nieuws gegeven ter zake. Met dit instrument wil de Vlaamse overheid steden financiële ondersteuning bieden bij het verwezenlijken van goed onderbouwde en doordachte stadsvernieuwingsprojecten met een multifunctioneel karakter. Het moet gaan om projecten die een hefboomfunctie hebben in een buurt, wijk of stadsdeel, en voor een nieuwe dynamiek kunnen zorgen. De stad Ronse heeft in dit kader vroeger al 48.000 euro subsidie ontvangen voor de conceptbegeleiding bij het stadsvernieuwingsproject De Kloef. Die conceptbegeleiding heeft geleid tot het huidige ontwerp De Kloef, waarvoor in een subsidie is voorzien van 2 miljoen euro uit de middelen van het Financieringsfonds voor Eenmalige Uitgaven.

Vele cijferreeksen die u voorlegt, zijn me vanzelfsprekend bekend. Andere waren ook voor mij dan weer nieuw. Dat geef ik eerlijk toe. De verdeling van het Gemeentefonds is overigens gebaseerd op een aantal van deze cijfergegevens. Precies door dat gegeven van de kansarmoede werkt het solidariteitsmechanisme dat aan de basis ligt van het Gemeentefonds, in het voordeel van Ronse.

Ten gronde is het Gemeentefonds een fonds waardoor middelen worden herverdeeld onder de gemeenten, op basis van dat solidariteitsprincipe. De verdelingscriteria houden in belangrijke mate rekening met de financiële draagkracht van de gemeenten, en ook met hun centrumfunctie. Ook kleinere, landelijke gemeenten ontvangen verhoudingsgewijs meer middelen, onder meer omwille van hun beperkte eigen financiële draagkracht. Daarnaast worden bij de verdeling van het Gemeentefonds ook sociale maatstaven in aanmerking genomen. Die komen in feite voort uit het Sociaal Impulsfonds, dat in dat fonds is geïntegreerd.

De volgende sociale maatstaven zijn in het Gemeentefonds opgenomen: de WIGW's, de werklozen met een lage scholingsgraad, geboorten in kansarme gezinnen, sociale huurappartementen en het aantal leefloners. Al die dingen zijn in Ronse prominent aanwezig, en wegen door bij het verstrekken van extra geld uit dat Gemeentefonds aan Ronse. Van-

zelfsprekend word ik regelmatig gecontacteerd door steden en gemeenten die, elk vanuit hun eigen standpunt en overtuiging, aanspraak menen te kunnen maken op bijkomende middelen. Alle fondsen zijn vanzelfsprekend vatbaar voor evaluatie. Het is echter mijn overtuiging dat het geheel van de financieringsfondsen evenwichtig is opgebouwd. De Vlaamse Regering heeft niet de intentie om het Vlaamse Stedenfonds uit te breiden naar andere steden. Zoals gesteld, ontvangen de vroegere SIF-plus-gemeenten gewaarborgde aandelen uit het Gemeentefonds.

Ik wil wat ik heb gezegd, staven met behulp van enkele cijfers. Ronse kreeg in 2002 2.287.418 euro uit het Gemeentefonds. Vandaag is dat bedrag opgelopen tot 6.563.319 euro, wat een verdriedubbeling is van de Vlaamse bijdrage. Dat heeft alles te maken met het feit dat we ook rekening houden met de bijzondere situatie van kansarmoede die daar op vele terreinen voorkomt, en dat we financieel extra ondersteunen. U kunt dus niet zeggen dat de Vlaamse Regering ongevoelig is of geen oog heeft voor de kansarmoede in Ronse.

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het verheugt me dat uw departement duidelijk rekening houdt met de toestand van de steden. Het verheugt me ook te horen dat Ronse op die enkele jaren duidelijk meer geld heeft gekregen vanuit Brussel. Ronse wordt blijkbaar niet vergeten.

Mijnheer de minister, als u zegt dat de gemeenten de autonomie hebben om met die middelen te doen wat ze willen, stel ik me daar toch grote vragen bij. Ik heb niet alleen actuele cijfers gegeven, maar heb ook de evolutie geschetst. Ondanks alle middelen doet Ronse het niet beter. Ofwel worden die middelen niet op een doelmatige manier besteed, ofwel spelen andere factoren een rol, waardoor de vicieuze cirkel niet wordt doorbroken en de armoede blijft.

Misschien zijn de faciliteiten een doorslaggevende factor. Ik weet dat dit parlement niet het forum is om de faciliteiten af te schaffen, maar dat betekent niet dat we ze niet kunnen vermelden. De faciliteiten werden, jammer genoeg, in de Grondwet gebetonneerd.

Mijnheer de minister, u hebt vorig jaar in deze commissie gezegd dat de aard van het woningpatrimonium mee bepalend is voor wie in een stad woont. In een gemeente met alleen maar grote villa's is de

kans op kansarmoede zeer klein. In een stad met een zeer verouderd woningpatrimonium is die kans zeer groot. Het verouderde en dus goedkopere woningpatrimonium trekt natuurlijk een bepaalde bevolkingscategorie aan.

Ik wil nog een opmerking maken over de 2 miljoen euro subsidies die de Vlaamse overheid zal geven aan het project De Kloef. Ik weet niet of de mensen die beslist hebben om die 2 miljoen euro te besteden, alle factoren in de stad Ronse in rekening hebben gebracht bij de beslissing om dat project te steunen. Op het eerste gezicht lijkt het een fantastisch project. Het is waarschijnlijk het meest ambitieuze project van de voorbije 30, 40 of 50 jaar in Ronse, maar het gaat voorbij aan de nog steeds aanwezige zeer slechte toestand van het bestaande woningpatrimonium. Het zal dus niet verhinderen dat dezelfde groep kansarmen onze stad steeds opnieuw blijft opzoeken en daar hun toekomst zoekt. Op die manier wordt de kansarmoede en de armoede in onderwijs, in gemiddeld inkomen en in belastbaar inkomen blijvend hernieuwd. De SIF- en SIF-plus-gelden, ook al zijn ze de voorbije vier jaar verdrievoudigd, lossen het probleem niet op. Het blijft dweilen met de kraan open.

Ik wil vragen om een aantal beslissingen die door de lokale politici worden genomen, met een vergrootglas te bekijken. Ik kan alleen maar vaststellen dat de mensen die voor het bestuur van mijn stad instaan – en de bijzonder slechte toestand was voor mij een van de redenen om een politiek engagement op te nemen – er niet voor zorgen dat de situatie verbetert.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, of ik de uitspraak heb gedaan zoals de heer Tack citeert, laat ik in het midden. Ik weet ook niet in welke context dat gebeurde, dus ik zal daar geen polemieken voeren.

We pleiten heel vaak voor lokale autonomie, maar tegelijkertijd krijg ik van alle fracties en vanuit alle mogelijke hoeken altijd de vraag of wat lokaal gebeurt goed of slecht is. We zijn gemeentenaren. Alle partijen hebben de mond vol van lokale en stedelijke autonomie en willen ruimte laten voor het lokale initiatief en lokaal maatwerk, maar er gaat geen week voorbij zonder de vraag of ik vind of een initiatief dat hier of daar wordt genomen, correct is en me aanstaat. Ik moet daar geen mening over hebben. We hebben het a-prioritoezicht heel doel-

bewust afgeschaft. We hebben alleen nog een klachtentoezicht. De eerste toets of iets correct is of niet moet lokaal gebeuren, door de democratisch verkozen lokale mandatarissen, met name de leden van de gemeenteraad.

In Ronse gaat het inderdaad om een structurele problematiek. Daarvoor zullen we niet met een vingerring of een toverformule een oplossing hebben. Het zal een werk van lange adem zijn. De 2 miljoen euro – en in euro's lijkt het misschien weinig, maar dat is toch veel geld – is net bedoeld om andere inkomenscategorieën aan te trekken, om een nieuw evenwicht te creëren.

Als men de iets betere inkomens kan aantrekken in de stad – en die mensen zullen later ook belastingen betalen –, maakt men het stedelijke weefsel sterker. We zouden dat kunnen beschouwen als een soort inkomensinfuus. Maar dat is inderdaad een werk op middellange termijn, waaraan iedere dag moet worden gewerkt.

Vanuit de departementen die ik beheer, wordt Ronse zeker en vast niet vergeten. We zijn zeker gevoelig voor het bijzondere probleem waarmee de stad wordt geconfronteerd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Els Robeyns tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het strategisch beleidsplan socialehuisvestingsmaatschappijen

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, naar verluidt dienen de socialehuisvestingsmaatschappijen erkend door de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij tegen het einde van de maand juni 2006 een strategisch beleidsplan neer te leggen, waarin ze voor de komende 5 jaar hun personeelsplanning voorstellen en waarin ze een inhoudelijk meerjarenplan uitwerken. Tegenover niet-naleving van deze verplichting zou een verlies aan financiële middelen staan.

Rekening houdend met het feit dat de meeste aandeelhouders van de socialehuisvestingsmaatschappijen openbare besturen zijn – provincie- en gemeentebesturen en OCMW's – en wetende dat op 8 oktober gemeente- en provincieraadsverkiezingen plaatsvinden, doet de verplichting die aan de socialehuisvestingsmaatschappijen wordt opgelegd om nu, voor eind juni, een strategisch beleidsplan op te stellen, bij mij vragen rijzen, aangezien de raden van bestuur na de nieuwe samenstelling, ingevolge de verkiezingen, anders zullen zijn samengesteld dan vandaag.

Mijnheer de minister, is het deontologisch en politiek correct dat 3 maanden voor de gemeente- en provincieraadsverkiezingen uittredende bestuurders van de socialehuisvestingsmaatschappijen, afgevaardigd door provincies, gemeenten en OCMW's, beleidsplannen goedkeuren die hun uitwerking krijgen tijdens de komende legislatuur?

Op basis van welke reglementering heeft de VHM de beslissing genomen om de opmaak van dergelijke beleidsplannen nu door te voeren?

Gelden voor de socialehuisvestingsmaatschappijen, omwille van hun band met de provincies, de gemeenten en de OCMW's, regels waaraan men zich dient te houden tijdens het laatste jaar voor de verkiezingen? Hierdoor kan worden voorkomen dat nu beslissingen worden genomen die hun uitwerking krijgen tijdens de volgende legislatuur en toekomstige besturen voor voldongen feiten worden geplaatst?

Overweegt u om ook voor de socialehuisvestingsmaatschappijen, net als voor gemeenten en OCMW's, onderrichtingen te geven met betrekking tot een in acht te nemen gedragscode in het jaar van de verkiezingen?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, collega's, het is goed dat deze vraag wordt gesteld, want daarmee kan een misverstand uit de wereld worden geholpen.

Mevrouw Robeyns, met uw vraag creëert u het beeld dat de huisvestingsmaatschappijen een gemeentelijke of stedelijke dienst zouden zijn. Dat is natuurlijk niet waar. Het gaat om een autonome vennootschap waar de gemeenten en andere openbare besturen lang geleden als aandeelhouder zijn ingetreden. Vijftig, zestig

of zeventig jaar geleden hebben ze daartoe middelen ingebracht. Achteraf werd niet meer geactualiseerd. Het hield daarbij dus op.

Mevrouw Robeyns, die vennootschappen, de socialehuisvestingsmaatschappijen, zorgen voor hun eigen inkomsten op basis van huurgelden en van subsidies. Het bedrag van 11 miljoen euro ter ondersteuning van de noodlijdende socialehuisvestingsmaatschappijen is daar een voorbeeld van. We geven ook subsidies als de socialehuisvestingsmaatschappijen investeringen doen, nieuwbouwprojecten opstarten of eventuele renovatiewerken uitvoeren. Dat zijn de inkomsten van de huisvestingsmaatschappijen.

Uw vragen verwijzen naar de laatste schijf van 11 miljoen euro die we hebben uitgekeerd. Daarvoor kwamen 53 maatschappijen in aanmerking. Bij de beslissing werd een eerste schijf van 60 percent toegekend aan die maatschappijen. Over het tweede deel, het overblijvende 40 percent hebben we beslist om het geld maar te geven als er een plan wordt gemaakt over wat de maatschappij op korte en middellange termijn plant aan bouwprojecten en renovatiewerken. Alle coalitiepartners stonden achter die beslissing omdat we de professionalisering in de sector ingang wilden doen vinden.

Ik zeg hier onmiddellijk bij dat vandaag heel veel maatschappijen goed worden bestuurd en geleid. Er zijn echter nog een aantal directeurs die al lang in de sector werken en niet willen afstappen van hun manier van werken. We hebben het altijd op onze manier gedaan, dus zal het wel goed zijn en zeker onze tijd nog duren, denken ze. Wij zeggen echter dat het een cruciale sector betreft waarin professionalisering ingang moet vinden. We willen het planmatig werken forceren en opleggen. Maatschappijen mogen niet plots worden geconfronteerd met renovatiekosten, want die kunnen worden gepland.

Dit alles staat helemaal los van de gemeenteraadsverkiezingen, van het gemeentebestuur en van het provinciebestuur. Het gaat om een autonome vennootschap waarvan de besturen wel aandeelhouders zijn, maar waarvan de middelen voor de financiering of de werking uit de maatschappij zelf komen of uit de Vlaamse Regering. De context van uw vraag betreft dus de laatste schijf van 11 miljoen euro en de manier om die te gebruiken als hefboom om professionalisering in de sector ingang te doen vinden. Dat heeft mij gedreven en was ook de vraag van de coalitiepartners. De beslissing werd trouwens genomen

in december van vorig jaar, en dus niet drie maanden voor de verkiezingen.

Ik kader het ondernemingsplan even. Sedert 2003 geven we jaarlijks een subsidie van 11 miljoen euro. Dat bedrag wordt verdeeld onder een aantal socialehuisvestingsmaatschappijen die het omwille van het inkomensprofiel van hun huurders, financieel moeilijker hebben. Het is de zogenaamde verhuursubsidie. Het was de eerste keer dat de regering een dergelijke substantiële ondersteuning heeft gegeven. In totaal werd in de periode 2003-2005 al 33 miljoen euro extra subsidie gegeven door Vlaanderen aan de socialehuisvestingsmaatschappijen die financieel in slechte papieren zitten.

Ook in 2005 werd deze subsidie verdeeld: onder 53 maatschappijen. In het besluit van 16 december dat de verdeling regelde, werd dus bepaald dat de subsidie in twee schijven wordt uitbetaald: 60 percent bij de goedkeuring van het besluit en het saldo van 40 percent indien de begunstigde maatschappij uiterlijk tegen 30 juni een ondernemingsplan indient waarin wordt aangetoond dat de nodige maatregelen zullen worden genomen om de financiële situatie van de huuractiviteit gezond te maken. Het ondernemingsplan bevat minimaal een financiële planning, een onderhouds- en renovatieplanning en een personeelsplan.

In tegenstelling tot wat u dus beweert, wordt het indienen van een dergelijk ondernemingsplan dus niet door de VHM opgelegd aan alle maatschappijen, maar door de regering en op straffe van het verliezen van financiële middelen. Het is een voorwaarde die aan de maatschappijen die in aanmerking komen, wordt opgelegd om een extra toelage te kunnen krijgen. Het gaat dus om het 'winnen' van een financiële bonus. Als ze geen ondernemingsplan opstellen, dan blijft de toelage beperkt tot 60 percent. We belonen dus de professionalisering. Dat een dergelijke voorwaarde wordt opgelegd, lijkt me niet meer dan normaal.

Zoals eerder gesteld, werd sedert 2003 al 33 miljoen euro verdeeld. Het getuigt van goed bestuur dat een dergelijke substantiële tussenkomst niet voor niets wordt toegekend, maar dat van de maatschappijen ook kan worden verwacht dat ze een doordacht beleid voeren, zowel op financieel vlak, als op het vlak van de investeringen en van het personeelsbeleid. Het hebben van een ondernemingsplan met zicht op de financiële lasten voor de toekomst, is

hiervoor essentieel. Het is iets dat elke goed werkende onderneming, of het nu een socialehuisvestingsmaatschappij is of een commercieel bedrijf, zou moeten hebben.

Ik weet van een aantal maatschappijen dat ze al langer over een dergelijk instrument beschikken. In heel veel socialehuisvestingsmaatschappijen, zeker die waar jonge directeurs de plak zwaaien, werd het ondernemingsplan als een van de eerste dingen geïntroduceerd. Voor de maatschappijen die er nog geen hebben, is het verkrijgen van de extra financiële toelage de trekker die hen ertoe moet aanzetten om in de toekomst met dit instrument te werken.

Dat het ondernemingsplan wordt gevraagd in een verkiezingsjaar waarin mogelijk de samenstelling van een aantal raden van bestuur zal worden gewijzigd, is louter toevallig en is niet relevant. Het betreft een substantiële kwestie die de legislatuur overstijgt en niets te maken heeft met de politieke context, maar alles met goed bestuur. Het plan heeft niets te maken met een toevallige meerderheid, maar gaat om een investering in de toekomst.

Een ondernemingsplan is geen statisch document waarmee het beleid van een maatschappij voor de volgende 4 jaar wordt vastgelegd. Het is net de bedoeling dat het iets levendig wordt, iets dat jaar na jaar geactualiseerd kan worden. Het moet een instrument zijn dat de bestuurders moet toelaten om met inzicht, ook op langere termijn, beslissingen te nemen zonder de gezondheid van de socialehuisvestingsmaatschappij te hypothekeren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de huisvesting van buitenlandse werknemers en seizoensarbeiders in de agrarische sector

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik had mijn vraag aanvankelijk gericht tot de minister van Ruimtelijke Ordening. De diensten van het Vlaams Parlement hebben me echter

gezegd dat ik mijn vraag aan u moet stellen, en wie ben ik om het parlement in twijfel te trekken?

U kent onze regio heel goed. U woont trouwens in dezelfde provincie. Ik vermoed echter dat het probleem zich niet beperkt tot Zuid-Limburg, maar dat er nog andere delen van het Vlaamse land zijn waar men wordt geconfronteerd met seizoensarbeid door buitenlandse werknemers. De voorbije twee, drie jaar kwam het probleem ook aan bod in de rapporten van de Wooninspectie. Ik werd dus in de eerste plaats geconfronteerd met die cijfers, maar ik ben twee jaar geleden ook eens meegegaan met de Wooninspectie om mij ter plaatse een goede voorstelling van de feiten te kunnen maken. Ik bevestig dat de woonomstandigheden van heel veel seizoensarbeiders onverantwoord zijn. Ondertussen wordt hieraan ook iets gedaan via gerechtelijke weg, maar ik heb vastgesteld dat er ter zake niet zoveel terug te vinden is in de Vlaamse regelgeving.

De problemen in de streek beperken zich niet tot het wonen. Het gaat ook over de tewerkstelling van illegalen en over te weinig handhaving. De zaak is dus complexer dan op het eerste gezicht lijkt.

De jongste tijd merken we ook een verandering op. De mensen komen niet meer van heinde en verre. Nu komen vooral Oost-Europeanen, Polen bijvoorbeeld, afgezakt naar de streek. Het is ondertussen makkelijker geworden om die mensen in te schrijven. In de periode van mei tot eind oktober vangt de streek ongeveer 5000 seizoensarbeiders op. De huisvesting is niet zo goed en heel wat werkgevers stellen vast dat het verblijf van de arbeiders geen evidentie is.

Ik heb nogal eens de neiging om te kijken hoe iets is geregeld in de ons omringende landen. Seizoensarbeid is niet eigen aan Vlaanderen: het komt ook voor in Nederland, Duitsland en Frankrijk. Ik heb in mijn jeugd ooit overwogen om druiven in Frankrijk te gaan plukken. Ik heb vastgesteld dat in Duitsland en Nederland een reglementering is opgesteld over de huisvesting van tijdelijke arbeidskrachten. Het gaat daarbij om tijdelijke huisvesting van mensen die er minder dan zes maanden verblijven. Die verblijven dan in woonunits, stacaravans, logiesverblijven in bedrijfsgebouwen en zelfs – wat ik noem – plukkersdorpen. Dat laatste zijn domeinen die door de overheid ter beschikking worden gesteld en waar faciliteiten zoals elektriciteit en water tijdelijk aanwezig zijn waardoor permanente bewoning wordt vermeden.

Ik was van mening dat dit een gemeentelijke verantwoordelijkheid is, maar in onze buurlanden hebben zowel de provinciale als nationale overheden daar een beleidsvisie over ontwikkeld. Hier is dat nog onontgonnen terrein. De Wooninspectie heeft bepaalde ervaringen en misschien kan daar iets aan worden gedaan. Mijn aanvoelen was dat dit iets is wat zich op het domein van ruimtelijke ordening situeert, maar u bent wel minister van Wonen.

Welke reglementering in het kader van ruimtelijke ordening is van toepassing op de tijdelijke huisvesting? Is er een beleidskader voorhanden waardoor tijdelijke huisvesting in de agrarische sector mogelijk kan zijn? Zo ja, welke overheid is hiervoor verantwoordelijk? Werkt het Vlaamse Gewest hiervoor samen met de provinciale en gemeentelijke overheid? Zo neen, is het niet interessant om daartoe het initiatief te nemen? Het is al te gemakkelijk om alles maar op zijn beloop te laten. Is wonen buiten de bedrijfswoning verboden? Zo ja, waarom? Zo neen, aan welke voorschriften moet worden voldaan?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Heeren, u hebt het zelf al in uw vraag aangegeven dat dit eigenlijk een vraag is die over ruimtelijke ordening gaat. Had u in de titel van uw vraag verwezen naar de ruimtelijke ordening, dan was deze vraag bij de bevoegde minister terechtgekomen. Nu staat er 'huisvesting', waardoor het naar deze commissie is versast.

Mevrouw Heeren, er is een decreet dat onder andere uw naam draagt over het bewaken van de woonkwaliteit en dat behoort wel tot mijn bevoegdheid. De voorschriften omtrent basiskwaliteit moeten ook in die tijdelijke woningen worden nageleefd. Ik heb er geen enkel probleem mee om te werken met woonunits, maar deze uitspraak is maar waard wat ze waard is. Nu zeggen dat de minister van Huisvesting vindt dat er kan worden gewerkt met woonunits, betekent niets omdat dit onder de bevoegdheid van de minister van Ruimtelijke Ordening valt. Het is in het kader van goed bestuur niet gepast dat de ene minister spreekt over een terrein waar een andere minister voor bevoegd is.

Ik wil ook nog een opmerking maken vanuit mijn twintigjarige ervaring op gemeentelijk vlak. Er is geen problematiek zo moeilijk als ruimtelijke ordening omdat naast de algemene regel moet worden

gekeken naar de concrete casus. Er moet worden nagegaan hoe bepaalde aanvragen voor vergunningen moeten worden ingediend. Ergens 5 of 500 woonunits neerplanten, is een wereld van verschil. De algemene regels geven een kader aan, maar dat is nog geen groen licht. Er moet worden gekeken of de casus kan worden ingepast in de regelgeving.

Ik kan me inderdaad iets voorstellen bij dit probleem omdat het ook terugkomt in de verslagen van de wooninspectie. Uit ervaring weten we dat als mensen het slachtoffer zijn van huisjesmelkerij, het niet alleen gaat over problematische huisvesting, maar vaak samenhangt met andere problemen in de sfeer van uitbuiting en illegaliteit.

De regelgeving inzake ruimtelijke ordening behoort tot de bevoegdheid van de minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening, en is bijzonder juridisch-technisch en specifiek. In dit kader dient u zich voor de eerste vraag aangaande de toepassing van de regelgeving ruimtelijke ordening op tijdelijke huisvestingsconstructies te richten tot minister Van Mechelen. Ik zeg dit niet om mij er van af te maken, maar zo werkt de regering nu eenmaal. Elke collega komt op voor zijn eigen domein. Het heeft ook geen enkele zin dat anderen uitspraken doen omdat die dan vrijblijvend zijn en een dossier absoluut niet vooruithelpen, maar eerder bemoeilijken of vertragen.

Vanuit arbeidsrechtelijk oogpunt heeft de federale overheid in het verleden regelgeving ontworpen die de huisvesting in het kader van de uitoefening van een beroepsactiviteit dient te regelen. Zo voorziet de wet van 6 juli 1949 betreffende de huisvesting van arbeiders in nijverheids-, landbouw- of handelsondernemingen, en het uitvoeringsbesluit van 18 december 1956 in specifieke bepalingen aangaande het toezicht op de huisvesting van arbeiders. Dat was nog de tijd waarin mannen wegtrokken op zondagavond om ergens te gaan werken en pas op zaterdagmiddag terug thuis kwamen. Zowel officieren van gerechtelijke politie als de arbeidsinspectie kunnen, indien nodig, de huisvestingsruimten laten ontruimen en sluiten. Tevens kan per bedrijfstak een toezichtcomité worden opgericht.

De federale overheid is bevoegd voor wat betreft het bijzondere aspect van huisvesting in het kader van een arbeidsrelatie, maar heeft ter zake geen specifieke woonkwaliteitsnormen uitgewerkt, met uitzondering van een nog geldend KB van 25 juni 1951 betreffende de veiligheid, hygiëne en welvoeglijkheid van

huisvesting van arbeiders tewerkgesteld in mijnen, ondergrondse groeven en graverijen.

Het Vlaamse Gewest is algemeen bevoegd voor huisvesting, en heeft in de Vlaamse Wooncode en het kamerdecreet de nodige woonkwaliteitsnormen uitgewerkt. De gewestelijke woonkwaliteitsnormen zijn van dwingend recht en gelden tevens voor de specifieke woonvormen in het kader van een arbeidsrelatie.

Het feit dat de huisvesting gekoppeld is aan een arbeidsrelatie of het tijdelijke karakter van de bewoning – wat het geval is bij seizoensarbeid – speelt geen rol in de toepassing van de gewestelijke woonkwaliteitsnormen. Bovendien is in de Vlaamse Wooncode bij de laatste wijziging van juni 2006 een strafbepaling opgenomen met betrekking tot het verhuren van onveilige constructies die niet hoofdzakelijk bedoeld zijn om in te wonen. Mevrouw Heeren, u lag zelf mee aan de basis van die wijziging. De decreetgever wou hiermee onveilige en ontoelaatbare woonsituaties in hangars, loodsen, stacaravans en containers beteugelen. Vaak zijn deze woontoestanden verbonden aan de arbeidssituatie, bijvoorbeeld als het gaat over seizoensarbeid. Op het terrein kunnen dan ook diverse regelgevingen vanuit verschillende bevoegdheidsdomeinen van toepassing zijn.

U vroeg of het Vlaamse Gewest hiervoor samenwerkt met de provinciale en gemeentelijke overheden. Omdat de aanpak vanuit verschillende diensten en vanuit verschillende bevoegdheidsdomeinen kan worden georganiseerd, wordt op het terrein gekozen voor een integrale aanpak. De Vlaamse wooninspectie treedt dan ook vaak op in samenwerking met de arbeidsinspectie, de sociale inspectie en de politionele diensten. Tevens worden de lokale autoriteiten op de hoogte gebracht en wordt er samengewerkt met de gemeentelijke diensten.

Het voorgaande bekijkt de zaken natuurlijk louter vanuit het perspectief van de woonkwaliteit. We moeten misschien al die vormen van tijdelijke bewoning, zoals woonunits en varianten daarop, eens bekijken in dit parlement. Ik sta daarvoor open. Het is immers niet alleen een interessante vraag vanuit het perspectief van de seizoensarbeid, maar ook vanuit het oogpunt van de noodhuisvesting. Een van de problemen die steeds terugkeren in de rapporten van de wooninspectie, is dat er alternatieve huisvesting moet zijn voor die mensen. We kennen dat verhaal. Er moeten bijkomende woningen worden gebouwd, maar vandaag zijn er wachtlijsten, die niet met een toverfor-

mule op te lossen zijn. Als er bijkomende woningen worden gebouwd, worden die meteen verhuurd en beschikbaar gesteld aan kandidaten op wachtlijsten. Vandaag kunnen socialehuisvestingsmaatschappijen het niet maken tien woningen te laten leegstaan voor noodsituaties: daar bestaat vandaag politiek en maatschappelijk geen draagvlak voor. Dit is ook een zaak voor verschillende kabinetten. Ruimtelijke Ordening weegt wat dat betreft zwaarder door dan Huisvesting, omdat zij een grote stem in het kapittel hebben als het gaat over de vergunningen en alles wat te maken heeft met architectuur, configuraties en plannen. Het ware dus nuttig dit eens ruimer te bekijken en niet louter als een probleem van seizoensarbeid. We moeten noodhuisvesting bekijken in een ruimere context.

Dan was er uw vraag of wonen buiten de bedrijfs-woning verboden is. Hoewel er de laatste jaren een verbetering merkbaar is, wordt de Vlaamse wooninspectie op het terrein regelmatig geconfronteerd met vormen van ontoelaatbare huisvesting in en rond bedrijfspanden. Het huisvesten van de seizoensarbeiders vindt plaats in allerhande constructies, zoals stacaravans, afgedankte legercontainers, loodsen en dergelijke meer. Dergelijke woonsituaties kunnen normaliter worden aangepakt door een beroep te doen op artikel 20, paragraaf 1, van de Vlaamse Wooncode. Die rechtsgrond wordt op het terrein vaak in combinatie met andere regelgeving gehanteerd om het strafrechtelijke dossier te versterken, bijvoorbeeld een gebundeld dossier met betrekking tot zwartwerk en huisvesting.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de minister, ik denk dat we op dezelfde golfengete zitten. Ik meende ook dat dit een zaak van Ruimtelijke Ordening was. Natuurlijk hebt u daar vanuit uw bevoegdheid inzake wonen zijdelings mee te maken, maar het kader moet worden gecreëerd door Ruimtelijke Ordening. Ik ben dan ook bijzonder blij met uw suggestie ter zake een overleg op te zetten, en dit ruimer te bekijken, vanuit het perspectief van de ruimtelijke ordening. In de ons omringende landen gebeurt dit wel. Zo kunnen we een win-winsituatie bewerkstelligen. Het was een verkeerde inschatting van de administratie van dit parlement om deze vraag naar deze commissie te verwijzen. De administratie hield echter voet bij stuk.

De voorzitter: Mevrouw Heeren, ik zal het mysterie oplossen. De secretaris heeft tekst en uitleg gegeven.

Uw vraag was inderdaad in eerste instantie verwezen naar de commissie van de heer Lachaert, die iets strenger oordeelt over het al dan niet toelaten van vragen. Daar u peilde naar reglementering, was hij van mening dat hij uw vraag moest afwijzen. Om uw vraag dan toch nog te redden, is ze doorverwezen naar een commissie waarvan zowel de secretaris als de voorzitter iets coulanter zijn, en is ze dus hier terechtgekomen.

Mevrouw Veerle Heeren: Ik ben u daar dankbaar voor. Ik heb echter ook meteen een schriftelijke vraag ingediend aan de minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening.

Ik hoop dus dat er de volgende maanden sprake kan zijn van een overleg met betrokkenen van zowel Ruimtelijke Ordening als Wonen, en misschien ook met de mensen van de wooninspectie, om samen te bekijken welke mogelijkheden er bestaan in Vlaanderen. Dit komt nu wel voor in mijn streek, maar ook bijvoorbeeld in Kortrijk is er sprake van arbeidskrachten die uit Frankrijk komen om bepaalde activiteiten in de agrarische sector te verrichten.

Bij uw idee over noodwoningen had ik nog niet stilgestaan. Misschien is dat ook een mogelijkheid.

Minister Marino Keulen: Hier gaat het specifiek over de fruitoogst. We kunnen daar heel lang over filosoferen, maar het is nu eenmaal zo dat er vandaag bij ons geen mensen bereid worden gevonden om dat fruit te plukken. Ook in de toekomst zal dat waarschijnlijk gebeuren zoals vandaag, met buitenlandse krachten. Die mensen moeten in fatsoenlijke omstandigheden worden gehuisvest. Dat is een groeiproces. De cowboytoestanden zijn ondertussen de wereld uit. De werkgevers – de fruitboeren – doen wat dat betreft vandaag inspanningen. Het is echter niet eenvoudig. Met mijn idee zouden we dat kunnen oplossen. We moeten die mensen natuurlijk ook zeggen wat er mogelijk is vanuit het oogpunt van Ruimtelijke Ordening. Het gaat niet op om zomaar een wei vol te zetten met wooncontainers. Zo werkt dit niet. Als huisjesmelkers worden aangepakt en mensen tijdelijk moeten worden gehuisvest, kan dit echter best meteen in overweging worden genomen. We gaan proberen ter zake een vergadering te beleggen met wie geïnteresseerd is.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
